

استرس شغلی و نوبت کاری در کارکنان شرکت پلی اکریل اصفهان

قاسم یادگارفر^۱، مهسا فیاض^۲، طاهره علی‌نیا^۳، ریحانه حسینی^۳، راضیه حسن‌زاد^۳، جواد صنعتی^۳

۱- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان- استادیار اپیدمیولوژی. ۲- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان- دانشجوی کارشناسی ارشد آمار حیاتی. ۳- دانشگاه علوم پزشکی ارومیه- کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی. ۴- شرکت پلی اکریل اصفهان- متخصص طب صنعتی- واحد طب صنعتی.

چکیده

مقدمه: در جوامع صنعتی نوبت کاری به‌ویژه نوبت شب بسیار شایع است. نیاز بدن به سازگار شدن با سیکل‌های متفاوت خواب و بیداری منجر به استرس و اختلالات سلامتی می‌شود. این مطالعه بهمنظور تعیین شیوع استرس شغلی و بررسی ارتباط آن با شیفت کاری در بین کارکنان شرکت پلی اکریل اصفهان انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: یک مطالعه مقطعی در بین ۲۲۷ نفر از کارکنان شرکت پلی اکریل با استفاده از روش پرسش‌نامه‌ای خود ایفا جهت تعیین استرس شغلی، نوبت کاری و سایر اطلاعات زمینه‌ای انجام شد. دو مؤلفه استرس شغلی (عدم تعادل تلاش- پاداش (ERI) و تعهد کاری بالا (OC)) با استفاده از پرسش‌نامه سیگریت سنجیده شد. تعیین ارتباط بین استرس شغلی (ERI و OC) با شیفت کاری با به‌کارگیری رگرسیون لجستیک و نرم‌افزار SPSS انجام گرفت.

یافته‌ها: ۸۲/۸٪ کارکنان تاکنون حداقل یک نوبت شیفت کاری داشتند و شیوع استرس شغلی بر اساس ERI و OC به ترتیب برابر ۲۶/۹٪ و ۱۵/۴٪ بود. پس از کنترل متغیرهای مخدوشگر (سن، نگرش منفی، تحصیلات و نوع قرارداد) یافته‌ها نشان داد نوبت کاری پیش‌بینی‌کننده مؤلفه ERI استرس شغلی نیست اما شانس استرس شغلی در مقایسه با افراد دارای تحصیلات دانشگاهی، برای افراد با تحصیلات پایین ۷.۷ برابر (OR=7.69, 95% CI:1.458 - 40.56) و برای افراد دارای دیپلم یا تحصیلات دبیرستانی ۲/۴ برابر (OR=2.41, 95% CI: 1.14- 5.10) می‌باشد. هم‌چنین نسبت شانس تطبیق داده شده نشان داد که شانس مؤلفه OC استرس شغلی برای نوبت کاری شب در مقایسه با نوبت کاری روز ۷۴/۸۱٪ (OR=1.81, 95% CI:0.44 - 7.41) افزایش می‌یابد و با افزایش یک نمره نگرش منفی شانس استرس شغلی ۱۶٪ (OR=1.16, 95% CI:1.84 - 1.24) بیشتر می‌شود.

نتیجه‌گیری: در این مطالعه نوبت کاری پیش‌بینی‌کننده معنادار هیچکدام از مؤلفه‌های استرس شغلی نبود اما سطح تحصیلات و نگرش منفی به ترتیب پیش‌بینی‌کننده ERI و OC استرس شغلی بودند.

واژگان کلیدی: استرس شغلی، عدم تعادل تلاش- پاداش، تعهد کاری بالا، شیفت کاری، شرکت پلی اکریل اصفهان.

شماره پوستر: ۱۱۲